

PROJEKT

**PROGRAM ROZWOJU TURYSTYKI
GMINY NOWOGRÓD
na lata 2010 -2020**

Załącznik do Uchwały Nr.....
Rady Miejskiej w Nowogrodzie
z dnia2010 r.

Spis treści:

Wstęp

- 1. Położenie gminy Nowogród*
- 2. Nowogród – charakterystyka miasta i gminy.*
- 3. Układ komunikacyjny*
- 4. Charakterystyka gospodarcza*
- 5. Cele programu*
- 6. Stan wyjściowy działalności i infrastruktury turystycznej*
- 7. Silne i słabe strony turystyki na terenie gminy*
- 8. Wskazania kierunków realizacji*
- 9. Wytworzenie produktu turystycznego*
- 10. Oczekiwane efekty*

Wstęp

Turystyka ma szansę stać się najważniejszą, po rolnictwie, gałęzią gospodarki w gminie Nowogród. W tym celu potrzebne są kompleksowe i wszechstronne działania organizacyjne, planistyczne i inwestycyjne.

Konieczne jest ukierunkowanie tych działań poprzez sformułowanie misji, określenie wizji oraz strategicznych celów rozwojowych turystyki w gminie. Zadanie to spełni wieloletni program rozwoju turystyki gminy.

Program rozwoju turystyki Gminy Nowogród został opracowany metodą ekspercko-społeczną, przy jego tworzeniu równorzędną rolę pełniły analizy eksperckie i konsultacje z przedstawicielami społeczności gminy, zainteresowanymi problemami rozwoju turystyki.

Przy budowie programu zostały wykorzystane analizy i uogólnienia eksperckie wynikające z danych uzyskanych poprzez obserwację, ankietę, wywiad środowiskowy.

Program zgodny jest ze strategią zrównoważonego rozwoju miasta i gminy.

Jest też zharmonizowany z dokumentami regionalnymi, krajowymi i międzynarodowymi (w tym Unii Europejskiej). W szczególności uwzględnia założenia dokumentów:

- Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013,
- Kierunki rozwoju turystyki do 2015 roku; dokument rządowy przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 26 września 2008 r.,
- Program Rozwoju Turystyki i Zagospodarowania Turystycznego Województwa Podlaskiego w latach 2010 – 2015,
- Strategia Rozwoju Produktu Turystycznego Szlak Wodny Króla Stefana Batorego: Wisła – Kanał Żerański – Zalew Zegrzyński – Narew – Biebrza – Kanał Augustowski (Niemen).

Ponadto uwzględnione zostały dostępne informacje statystyczne z zakresu turystyki, opisowe i liczbowe instytucji, organizacji i innych jednostek związanych z turystyką, opracowania Urzędu Miejskiego w Nowogrodzie.

Przy opracowaniu zostały wykorzystane następujące metody badawcze:

- analiza SWOT,
- ankietą badająca priorytety mieszkańców gminy w zakresie rozwoju turystyki,
- metoda opisu i analizy z opracowaniami tabelarycznymi i mapkami.

Dokument ma charakter programu średniookresowego. Analiza stanu istniejącego obejmuje lata 2002 - 2008, z odniesieniem wybranych elementów do lat wcześniejszych pozwalających na ukazanie trendów zjawisk i procesów. Programem objęty został okres do 2020 roku.

1. Położenie.

Gmina Nowogród położona jest w zachodniej części województwa podlaskiego, w powiecie łomżyńskim na obszarze Międzyrzecza Łomżyńskiego. Miasto Nowogród położone jest malowniczo na wysokiej skarpie naprzeciwko ujścia Pisy do Narwi. Sąsiaduje z gminą Mały Płock, Łomża, Miastkowo i Zbójna.

2. Nowogród – charakterystyka miasta i gminy.

Powierzchnia gminy Nowogród wynosi 10 098 ha. Stanowi to 7,5% powierzchni powiatu łomżyńskiego oraz 0,5% powierzchni województwa podlaskiego. Gminę zamieszkuje 4 252¹ osoby. Ponad 50% ludności gminy jest mieszkańcami Nowogrodu. W pozostałych 15 miejscowościach gminy zamieszkuje 2000¹ osób. Wsie są zróżnicowane pod względem wielkości, od liczącej 534 osoby Mątwicy do liczącej 18 mieszkańców wsi Ptaki. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 41 os/km², w tym miasto – 53 os/km², tereny wiejskie – 33 os/km². Tereny zurbanizowane zajmują jedynie 6% ogólnej powierzchni gminy. Tereny zabudowane zajmują 145 ha (28% terenów zurbanizowanych).

Nowogród jest niewielkim miasteczkiem leżącym w północno-wschodniej Polsce na Ziemi Łomżyńskiej, w obecnym województwie podlaskim. Usytuowany na wysokiej skarpie u ujścia Pisy do Narwi. Liczy 2184¹ mieszkańców, powierzchnia miasta wynosi 2055,5132 ha.

Najstarszych dat z dziejów Nowogrodu nie sposób ustalić. Wiadomo, że istniały tu osady sprzed paru tysięcy lat. W trakcie wykopalisk prowadzonych w latach sześćdziesiątych XX wieku znaleziono m.in. gliniane naczynia, ozdoby, ościenie na ryby, żelazne groty oszczepów i topory bojowe.

W IX – XII w. w widłach Narwi i Pisy istniał gród, który później przeniesiony został na przeciwległy wysoki brzeg Narwi. Od 1355 r. gród należał do Ziemowita III, który w 1375 r. przekazał go synowi Januszowi I Starszemu. On to zbudował murowany zamek w miejsce spalonego dwukrotnie drewnianego grodziszczca. Była tu rezydencja książąt mazowieckich.

W 1427 r. Nowogród otrzymał prawa miejskie. Miasto prężnie się rozwijało jako miasto królewskie z siedzibą władz i sądu bartnego kurpiowskich bartników. Kwitł handel i rzemiosło. „Złoty wiek” Nowogrodu zakończył się w czasie wojen szwedzkich.

W drugiej połowie XIX w Nowogród z miasta rzemieślniczo – handlowego zmienia się w miasto o charakterze rolniczym.

Mieszkańcy Nowogrodu i jego okolic zawsze byli związani z dziejami ojczyzny. Brali udział w powstaniu kościuszkowskim, kampanii Napoleona, powstaniu listopadowym i styczniowym odznaczając się odwagą i męstwem. Za udział w powstaniu styczniowym władze carskie odebrały miastu prawa miejskie, które przywrócono w 1918 r.

W czasie I wojny światowej na Narwi koło Nowogrodu utrzymywał się przez 3 miesiące front rosyjsko – niemiecki, podczas którego miasto zostało zniszczone w 70%. W obronie miasta brali udział żołnierze 205 pułku piechoty, również odważna młodzież akademicka z Politechniki Warszawskiej i Uniwersytetu Warszawskiego.

Ciężkie walki w obronie Nowogrodu toczyły się podczas II wojny światowej. Przez kilka dni

¹ Dane na 31 grudnia 2008 r.

800 – osobowa garstka obrońców (33 pułk piechoty Strzelców Kurpiowskich) odpierała kilkunastotysięczną dywizję niemiecką, zadając jej dotkliwe straty.

Największą atrakcją turystyczną Nowogrodu jest Skansen Kurpiowski im. Adama Chętnika. Jest to jedno z dwóch najstarszych muzeów budownictwa ludowego w Polsce. Jego twórcą był Adam Chętnik, działacz społeczny i etnograf. Skansen został otwarty 19 czerwca 1927 roku i zajmował powierzchnię 1/3 hektara. W czasie II wojny światowej muzeum zostało doszczętnie zniszczone. Ekspozycje uległy zniszczeniu lub rozproszeniu. Ocalały jedynie dwa odrzynki drzew bartnych i brama wejściowa do muzeum od strony rzeki. Odbudowę skansenu rozpoczęto pod koniec lat 50-tych. Obecnie na obszarze 4,5 hektara znajduje się 21 zabytkowych budynków przeniesionych z zagród chłopskich, dwór szlachecki oraz kilkadziesiąt obiektów tzw. małej architektury: bramki, kapliczki, studnie itd. Ekspozycja plenerowa obejmuje dwa działy: bartniczo-pszczelarski i rolniczy. Pierwszy z nich został usytuowany w najstarszej części muzeum, gdzie znajdują się m.in. dwa ocalałe pnie drzew bartnych, ule kładowe oraz sprzęt pszczelarski. Dział rolniczy tworzą zagrody oraz obiekty przemysłu wiejskiego (wiatrak, kuźnia, olejarnia i młyn wodny) usytuowane w niskiej, nadrzecznej części skansenu. Na wzgórzu znajdują się pozostałości średniowiecznego zamku, a z jego skraju roztacza się niepowtarzalny widok na ujście Pisy do Narwi oraz perspektywa na Puszcę Zieloną – siedzibę Kurpiów.

Dzisiejszy Nowogród jest przede wszystkim mekką dla turystów i spragnionych obcowania z nieskażoną przyrodą mieszkańców dużych aglomeracji. Wspaniałe starorzecza Narwi i Pisy oraz obie rzeki dostarczają niezwykłych wrażeń i przeżyć. Czarowne widoki, cisza przerywana jedynie głosami ptaków i pluskiem wody, koją skołataną nerwy, skłaniają do wyciszenia, błogości, całkowitego wyluzowania.

Położone nad Pisą wsie Serwatki, Baliki, Ptaki są wymarzone do weekendowych wypadów. Podobnie nadnarwiański Szablak, Morgowniki leżące u ujścia Pisy. Można wypożyczyć kajaki spłynąć Pisą i Narwią, zatrzymać się na zwiedzanie skansenu, posiłek w restauracji „Panorama”, karczmie skansenowskiej lub w hotelu „Zbyszko”. Dalej rowerem zwiedzić Jankowo Młodzianowi i Jankowo Skarbowo – miejscowości słynące ludową twórczością artystyczną. Albo też przejść szlakiem schronów bojowych Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Narew” z września 1939 roku.

Pisa to rzeka niezwykła, wartka, pełna wirów, niespokojna, wciąż zaskakuje zmianami koryta, stanowi spore wyzwanie dla miłośników kajakarstwa. Przez spokojną i dostojną Narew i dziarską Pisę wiedzie szlak żeglowny od Wisły na Wielkie Jeziora Mazurskie. Jakież to niezapomniane wrażenie, jaka ulga gdy po wspinaczkę pod prąd żwawej rzeki rozwija się żagle na marszczącej bryzą tafli wielkiego jeziora!

W każdą sobotę odbywa się w Nowogrodzie wielki jarmark, na którym kupić i sprzedać można prawie wszystko.

W latach 2010-2015 powstanie, na blisko 24 ha, strefa ekonomiczna, w której zlokalizowany będzie nieuciążliwy dla środowiska przemysł. W rankingu „Atrakcyjność inwestycyjna jednostek samorządu terytorialnego województwa podlaskiego 2009” Gmina Nowogród zajęła 6 miejsce z sumą 23 punktów.

Atrakcyjne położenie, bliskość rzek, sąsiedztwo kompleksu Puszczy Kurpiowskiej powodują, że w Nowogrodzie i okolicach pragnie się osiedlać coraz większa liczba mieszkańców większych miast.

Industrializacja i rozwój nie przeszkodzi w żaden sposób najlepszej ofercie naszej gminy – niezapomnianym chwilom w czystym środowisku naturalnym, na rybach, grzybach, wycieczkach pieszych, rowerowych, wodnych.

3. Układ komunikacyjny

Układ komunikacyjny gminy stanowią drogi wojewódzkie nr 645 Łomża – Nowogród – Zbójna – Dęby – Myszyniec i droga wojewódzka nr 648 Miastkowo – Nowogród – Stawiski o długości łącznej na terenie gminy 22 km oraz 7 odcinków dróg powiatowych:

- Nowogród – Szablak – Łomża 1904B,
 - Chojny – Nowogród 1912B,
 - droga wojewódzka nr 645 – Sławiec - Grądy – Chmielewo - Jankowo – Nowogród 1909B,
 - droga wojewódzka nr 645 – Morgowniki – Jurki 1893B,
 - droga nr 648 - Serwatki – Chłudnie – Piątnica 1900B
- o łącznej długości 37 km.

Istotne szlaki komunikacyjne stanowią drogi gminne:

- Mątwica – Szablak,
- Mątwica – Grzymały,
- droga 648 – Ptaki-Baliki,
- droga 648 – Baliki-Serwatki,
- Nowogród – Grądy,

Układ komunikacyjny uzupełniają drogi wewnętrzne oraz dojazdowe do pól, łąk i lasów.

4. Charakterystyka gospodarcza

W gminie Nowogród zarejestrowanych jest 118² podmiotów gospodarczych. W większości są to małe zakłady jednoosobowe. Właścicielami 44 są mieszkańcy terenów wiejskich gminy, reszta to zakłady mieszkańców Nowogrodu. Jednakże tylko 2/3 z nich znajdują się na terenie miasta. Przeważają zakłady związane z budownictwem oraz zakłady mechaniki pojazdowej.

Nowogród jest gminą typowo rolniczą. Dominuje sektor prywatny (82%). Użytki rolne stanowią 68,8% powierzchni gminy i są dość słabej jakości. Grunty orne klasy V-VI stanowią 56,6%. Użytki zielone występują w dnach dolin rzecznych i obniżeniach terenu.

Na terenie gminy gospodarstwa rolne są średniej wielkości, ponad 65% to gospodarstwa do 10 ha (w tym 61% to gospodarstwa do 5 ha). Wzrasta liczba gospodarstw o powierzchni 15 ha i więcej. Obecnie jest ich tylko 17%. Dominuje produkcja mieszana. Tylko 30% gospodarstw rolnych prowadzi również działalność pozarolniczą.

Lasy zajmują 22,7% powierzchni gminy i występują w dużych kompleksach, głównie w północnej części gminy. Panującymi zespołami są bory sosnowe, a w strukturze własności dominują lasy prywatne (73,2%).

5. Cele programu:

1. Podniesienie standardu bazy turystycznej, sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej.
2. Ochrona środowiska naturalnego i krajobrazu
3. Zachowanie wartości historycznych i kulturowych
4. Podniesienie standardu życia mieszkańców
5. Wzrost dochodów mieszkańców gminy

6. Stan wyjściowy działalności i infrastruktury turystycznej

Obecnie na terenie gminy prowadzonych jest kilka form aktywności turystycznej. Do zidentyfikowanych działań i zjawisk należą:

- wypoczynek dojazdowy mieszkańców Łomży
- turystyka wędkarska w dolinach rzek i na starorzeczach
- imprezy kulturalne i sportowo-rekreacyjne w Nowogrodzie
- zwiedzanie Skansenu Kurpiowskiego
- przejazdowa turystyka rowerowa i samochodowa
- turystyka pobytowa w Balikach, Ptakach, Serwatkach, Nowogrodzie
- szkolenia, kursy, konferencje w hotelu „Zbyszko” w Nowogrodzie

Infrastruktura turystyczna istniejąca:

Hotel i Restauracja „Zbyszko”; Nowogród, ul. Obrońców Nowogrodu 2

Schronisko Młodzieżowe. Schronisko dla dzieci i młodzieży organizowane na czas wakacji w Szkole Podstawowej w Nowogrodzie. Nowogród, ul. 11 Listopada 12

Ośrodek wypoczynkowy. Ośrodek „Energetyk” położony nad Narwią. Jankowo Młodzianowo,

Ośrodek Wypoczynkowo - Rehabilitacyjny; Pensjonat Ptaki Baliki

Caritas Ośrodek Oazowy Baliki

Restauracja „PANORAMA”; Nowogród, ul. Rynek 21

Bar Gastronomiczny Nowogród, ul. Zamkowa 19a

Pub - „Klub pod znakiem zapytania” Nowogród, ul. Zamkowa 5

Karczma Kurpiowska (potrawy regionalne) Nowogród, teren Skansenu.

Bar „Bartek” przy moście na Narwi, Nowogród, ul. Obrońców Nowogrodu

„Pasjonata” obsługa gastronomiczna uroczystości i imprez, sala weselna, Nowogród, ul. Miastkowska.

Gospodarstwo agroturystyczne "U Anki i Zbyszka"; Anna Narożna ul. Nowa 3 18-414 Nowogród,

Gospodarstwo Agroturystyczne „CHATA NA KURPIACH”; Kazimierz Śmiarowski, ul. 11 listopada 62 18-414 Nowogród

Agroturystyka "Pod bocianim gniazdem" Urszula i Mieczysław Parzych; 18-414 Nowogród Morgowniki 11

Infrastruktura turystyczna powstająca:

Caritas Ośrodek Oazowy Baliki - rozbudowa

7. *Silne i słabe strony turystyki na terenie gminy.*

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - dobre położenie komunikacyjne; - dogodny układ dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych; - niewielka odległość do Łomży i Ostrołęki oraz Warszawy i Białegostoku; - duży udział obszarów o krajobrazie naturalnym; - kultura i folklor; - gościnność mieszkańców; - historyczne tradycje Kurpiowszczyzny; - rosnące zainteresowanie społeczeństwa poprawą stanu środowiska naturalnego; - atrakcyjne środowisko przyrodnicze; - niewielkie zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego i wód; - duża powierzchnia obszarów prawnie chronionych; - nadwyżka wolnej siły roboczej; - wzrastające zainteresowanie mieszkańców rozwojem turystyki; - obszary z zachowanym tradycyjnym wiejskim krajobrazem rolniczym i kulturowym; - korzystny mikroklimat, - miejscowości z zachowanym historycznym układem przestrzennym – Nowogród, Jankowo Młodzianowo; - położenie na terenie „Zielonych Płuc Polski”; - możliwość uprawiania różnych form turystyki; - położenie poza zasięgiem negatywnego oddziaływania dużych ośrodków miejskich i przemysłowych; - sąsiedztwo z atrakcyjnymi regionami; - walory przyrodniczo – krajobrazowe sprzyjające rozwojowi rekreacji i zakładaniu gospodarstw agroturystycznych; - ogólnie dostępna w sieć wodociągowa; 	<ul style="list-style-type: none"> - niska jakość dróg; - niewielkie powiązanie gospodarki lokalnej z wykorzystaniem zasobów turystycznych; - niedostateczny poziom rozwoju gospodarczego; - brak połączeń kolejowych; - niewystarczająca sieć kanalizacyjna; - niedostateczny stan techniczny dróg; - mała aktywność i przedsiębiorczość lokalnej społeczności; - migracja młodzieży do większych ośrodków; - niedostateczna baza sportowa i rekreacyjna; - brak atrakcyjnej i konkurencyjnej całorocznej oferty turystycznej; - niedobór placówek kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych; - brak znaczącego lokalnego kapitału inwestycyjnego na rozwój małych i średnich podmiotów gospodarczych; - brak infrastruktury turystycznej; - mała aktywność ludności wiejskiej w agroturystyce; - brak odpowiedniej bazy noclegowo-wypoczynkowej; - niedostateczna, niejednolita promocja regionu; - brak spójnej strategii rozwoju w zakresie turystyki i położenia tranzytowego regionu; - słabe wykorzystanie produktów regionalnych do promocji; - duży wpływ warunków pogodowych na wykorzystanie bazy turystycznej; - słabe promocja walorów turystycznych regionu; - słabe zagospodarowanie istniejących szlaków turystycznych i powiązań między nimi; - niedoceniane rzemiosło lokalne i pamiątkarstwo;

	<ul style="list-style-type: none"> - brak zainteresowania ze strony inwestorów zewnętrznych; - kadry niedostosowane do potrzeb turystyki; - brak szlaków rowerowych i miejsc uprawiania turystyki i rekreacji mimo sprzyjających warunków; - brak infrastruktury dla wypoczynku i rekreacji; - słaba dostępność usług związanych z aktywnym spędzaniem czasu wolnego;
--	--

Jak wynika z analizy SWOT dla rozwoju gospodarki turystycznej terenie Gminy Nowogród więcej jest zagrożeń niż pozytywów.

Dla zmiany tego stanu rzeczy potrzebne są następujące działania:

- uświadomienie mieszkańcom realnych korzyści płynących z gospodarki turystycznej,
- pozyskanie kadr dla turystyki i rekreacji,
- utworzenie lokalnego centrum turystyki,
- koordynacja działań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie gospodarki turystycznej,
- powiązanie turystyki z innymi dziedzinami gospodarki i życia społecznego,
- opracowanie i wdrożenie skutecznych programów rozwoju turystyki,
- inwestowanie w bazę turystyczną, rekreacyjną, sportową i kulturalną,
- pomoc (dogodne kredyty, ulgi podatkowe, doradztwo) dla osób rozpoczynających działalność w dziedzinie turystyki,
- pozyskiwanie przez Gminę Nowogród, jednostki organizacyjne oraz firmy, organizacje i osoby prowadzące działalność gospodarczą środków zewnętrznych, w tym środków Unii Europejskiej, na rozwój bazy i form turystycznych,
- realna promocja gminy, ale także regionu,
- wypracowanie produktów regionalnych i ich skuteczna promocja,
- współpraca międzynarodowa i korzystanie z doświadczeń zagranicznych.

8. Wskazania kierunków realizacji

Kompleks turystyczny w Nowogrodzie:

Port (przystań) rzeczny na Narwi.

Plaża.

Przystań dla kajaków.

Przystań dla żaglówek.

Pasaż nadnarwiański od ul. Nadnarwiańskiej do hotelu „Zbyszko”.

Odtworzenie wyspy na Narwi.

Punkt obsługi turysty.

Budowa repliki grodu średniowiecznego.

Hala sportowo-widowiskowa.

Aquapark na skarpie nadnarwiańskiej,

Całoroczny tor saneczkarski na skarpie nadnarwiańskiej,

Sztuczne lodowisko,

Kompleks turystyczny w Serwatkach:

Przystań na Pisie.

Dom turysty, pole namiotowe i biwakowe na placu byłej szkoły.

Dom turysty w b. zlewni mleka, pole rekreacyjne i biwakowe na placu.

Parking wodny w Morgownikach.

Pomost cumowniczy, plaża, miejsce rekreacyjne w Balikach.

Budowa ścieżek rowerowych:

Nowogród – Jankowo – Czartoria (przy współpracy z Gminą Miastkowo),

Nowogród – Morgowniki – Jurki (przy współpracy z Gminą Zbójna),

Nowogród – Morgowniki – Baliki – Serwatki,

Nowogród – Morgowniki – Kupnina – Chłudnie – Piątnica – Łomża – Jednaczewo – Szablak –

Nowogród (przy współpracy z Gminą Łomża, Miastem Łomża, Gminą Piątnica, Powiatem Łomżyńskim, Gminą Mały Płock, Powiatem Kolneńskim)

Budowa szlaku turystycznego o charakterze patriotyczno-historycznym „Nadnarwiańskie schrony bojowe”.

Wyznaczenie turystycznych tras pieszych.

Oznakowanie tras turystycznych i rekreacyjnych.

Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej.

Odtworzenie wyspy narwiańskiej w okolicy hotelu „Zbyszko”

Wypromowanie „Raju wędkarskiego” na starorzeczach Narwi w okolicach Szablaku oraz wsi Pianki (starorzeczka Pianki, Lecień, Kręta i pomniejsze).

Współpraca w ramach projektu międzygminnego „Pisa-Narew”.

Współpraca w ramach programu „Szlak Króla Stefana Batorego”.

FORMY DZIAŁALNOŚCI PROMOCYJNEJ I MARKETINGOWEJ

GIEŁDA ROLNO-SPOŻYWCZA – giełda towarów rolnych i produktów związanych z rolnictwem, leśnictwem, ochroną środowiska. - Jest oczywistym faktem, że Nowogród leży na terenie wybitnie rolniczym, ale także na skrzyżowaniu tras prowadzących z zachodu i południa Europy na północ i

wschód. Od lat aż się prosi o zorganizowanie tu giełdy, na której następowałaby wymiana produktów regionalnych, ale także handel międzynarodowy.

TARGI ZDROWEJ ŻYWNOŚCI – w okresie wiosennym i po żniwach. Prezentacja rolnictwa, przemysłu mleczarskiego, mięsnego, ziemniaczanego, browarnictwa, gorzelnictwa, przetwórstwa owocowo-warzywnego z terenu północno-wschodniej Polski. Także pokaz maszyn rolniczych, technik agrarnych, samochodów dla rolnictwa i przetwórstwa, etc.

Jedną z form targów mógłby być **FESTYN ŚWIETNEGO JADŁA** stanowiący promocję miasta i regionu, prezentację tradycyjnych potraw Kurpi, Mazur, Podlasia. W przyszłości także Litwy, Łotwy, Estonii, Białorusi, Rosji, Ukrainy, czyli naszych najbliższych sąsiadów. Poza tym ukazanie kultury regionów, dokonania sztuki ludowej, historii. Ponadto konferencje dietetyków, imprezy kulturalne.

FESTYN KULTURY LUDOWEJ – czerwiec-sierpień. Międzynarodowa impreza trwająca od końca czerwca do połowy sierpnia. Prezentacje lokalnych, regionalnych i narodowych kultur Europy oraz świata. Wytwory sztuki etnicznej, występy zespołów i solistów, wystawy fotografii, projekcje multimedialne, etc.

TARGI TURYSTYCZNE LATO

WYSTAWA SPRZĘTU TURYSTYCZNEGO

OPOWIEŚCI Z NARWI, OPOWIEŚCI Z PISY

WYSTAWA PSÓW MYŚLIWSKICH

NA RYBY-WYSTAWA WĘDKARSKA

NA SZLAKU STEFANA BATOREGO

FESTIWAL PISA-NAREW

INNE FORMY PARATURYSTYCZNE

Część mieszkańców gminy prowadzi hodowlę bydła mlecznego. W powiązaniu z centrum handlowo usługowym można by pokusić się o **ODTWORZENIE I HODOWLĘ BYDŁA RASY CZERWONEJ**. Bydło rasy czerwonej jest charakterystyczne dla terenów Polski. Odporne na chłody, mało podatne na choroby, zadowolające się skromną paszą. Byłoby zarówno doskonałą rasą hodowlaną na nieurodzajnych, bagiennych i leśnych terenach okolic Pisy, Narwi i Puszczy Kurpiowskiej, jak też atrakcją turystyczną – agroturystyka, produkty własne gospodarstw rolnych. Hodowla tej rasy stałaby się szansą dla małych gospodarstw rolnych na pozyskanie środków do funkcjonowania i rozwoju.

Mamy też w naszej gminie i w gminach okolicznych artystów ludowych, rzemieślników uprawiających ginące zawody, gospodynie przygotowujące specyficzne, regionalne potrawy i napoje. Może otworzyliby się na szerszą publiczność, na przykład tworząc zagrody artystyczne, czy gospodarstwa rzemieślnicze. Nie w nazwie problem, ale w chęci do podjęcia działań i wierze w powodzenie przedsięwzięcia.

Duże znaczenie będzie miało wsparcie inicjatyw przedłużających sezon turystyczny, co jest szczególnie istotne w przypadku naszej gminy. Działanie to jest związane z promocją i stworzeniem odpowiednich warunków dla rozwoju różnorodnych form aktywnego wypoczynku i atrakcyjnej oferty dla turystów także w okresie zimowym. Niewątpliwie takim przedsięwzięciem jest budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i wystawienniczej – hali widowiskowo-sportowej, w której będą się odbywać wystawy, imprezy targowe, festyny, turnieje sportowe i rekreacyjne, imprezy kulturalne.

Dobrym posunięciem powinno być zrealizowanie toru saneczkowego w wąwozie po kolejce wąskotorowej. Pozostaje też do realizacji wybudowanie aquaparku oraz sztucznego lodowiska. Są to zadania o tyle trudne, że ich realizacja może być wykonana przez inwestora komercyjnego lub w partnerstwie publiczno-prywatnym. Dlatego zasadniczym działaniem w tej kwestii jest

znalezienie odpowiedzialnego, dysponującego niezbędnymi środkami i doświadczeniem przedsiębiorcy.

Ponadto istotnym będzie wytypowanie i wyznaczenie tras dla narciarstwa biegowego, które staje się coraz bardziej popularnym sportem dla mieszkańców dużych aglomeracji.

Carawaning to coraz popularniejsza w Polsce forma aktywnej turystyki. Jej bazą są przyczepy kempingowe i kampery czyli furgonetki z zabudową mieszkalną. Niemniej aby ze wszystkich wygod jakie one zapewniają korzystać konieczna jest możliwość podłączenia do prądu. W kompleksach turystycznych w Nowogrodzie, Morgownikach, Serwatkach, Balikach wyznaczone będą stanowiska dla caravanów z dostępem do przyłącza elektrycznego (230 V). Ponadto dla użytkowników pola udostępnione będą łazienki z prysznicem, zadaszone wiaty, miejsca na ogniska i do grillowania oraz wypożyczalnie sprzętu wodnego. Tutaj też niezbędna jest ścisła współpraca podmiotów publicznych z prywatnymi.

9. Wytworzenie produktu turystycznego

Produkt turystyczny powstaje wielofazowo. Składa się nań szereg działań wspólnych, a także indywidualnych inicjatyw, które jednak muszą być zintegrowane z podstawowym celem Programu rozwoju turystyki.

Wszystkie wymienione działania zastosowane mogą być w ramach szerokiego marketingu terytorialnego promującego gminę. Wdrożyć należy w tym celu projekt pod nazwą „Królewska Rzeczpospolita Kurpiowska” (Royal The Kurpie Republic). Będzie to produkt turystyczny o znaczeniu początkowo regionalnym, następnie krajowym i europejskim.

Projekt „Królewska Rzeczpospolita Kurpiowska” polega na proklamowaniu fikcyjnej „niepodległości” obszaru gminy. Zostanie wybrany parlament oraz starosta bartny/prezydent.

Przyjęta zostanie nazwa Królewska Rzeczpospolita Kurpiowska, wydane zostaną paszporty nieistniejącego kraju, a także „waluta” będąca kartami wstępu do miejsc atrakcyjnych dla turystów. KRK wyda własne okolicznościowe znaczki pocztowe oraz będzie miała oryginalną pieczęć z herbem. Powołana zostanie gwardia republikańska w oparciu o tradycyjne stroje strzelców kurpiowskich.

Projekt przewiduje ścisłą współpracę z gminą Zbójna, a w przyszłości zaangażowanie wszystkich gmin regionu – Ziemi Łomżyńskiej i Kurpii.

10. Oczekiwane efekty.

W wyniku realizacji programu powinna nastąpić poprawa poziomu przychodów uczestników programu.

Nastąpi większe zaangażowanie podmiotów gospodarczych oraz osób fizycznych w działania turystyczne, kulturalne i sportowo-rekreacyjne. W konsekwencji zwiększy się zatrudnienie w sektorach usług okołoturystycznych, gastronomii, kulturze.

Główni beneficjenci

Bezpośrednimi beneficjentami programu staną się jednostki przedsiębiorcze nastawione pozytywnie do Programu Rozwoju Turystyki:

1. Rolnicy, sadownicy, pszczelarze,

2. Wytwórcy żywności,
3. Właściciele bazy noclegowej,
4. Handlowcy,
5. Właściciele wypożyczalni środków transportu: rowerów, łodzi, kajaków itp.,
6. Ośrodek kultury, kluby i świetlice wiejskie,
7. Parafia,
8. Twórcy ludowi,
9. Właściciele i pracownicy sfery usług,
10. Rzemieślnicy.

Pośrednio beneficjentami będą pozostali mieszkańcy gminy poprzez świadczenie usług dodatkowych, korzystanie z inwestycji infrastrukturalnych, korzystanie z wyższych przychodów gminy generowanych w wyniku realizacji programu.

Beneficjentami programu będą zatem wszyscy mieszkańcy gminy Nowogród.

Główni odbiorcy:

- Turyści polscy i zagraniczni
- Dzieci i młodzież szkolna z gminy jak i okolicy (Polski i zagranicy)
- Ludzie starsi z Polski (i zagranicy)
- Kuracjusze
- Przyrodnicy
- Konsumenci zdrowej żywności
- Mieszkańcy gminy

Partnerzy wewnętrzni:

- Lokalne organizacje i stowarzyszenia,
- Sołtysi,
- Nieformalne grupy rolników, rzemieślników, kupców etc.
- Grupy producentów rolniczych,
- Wiejskie związki branżowe,
- Duchowni,
- Lokalni przedsiębiorcy i przemysłowcy,
- Banki i organizacje finansowe działające na terenie gminy,
- OSP,
- Polski Związek Wędkarski,
- Policja,
- Służba zdrowia,
- Nadleśnictwo Łomża i Nadleśnictwo Nowogród.

Partnerzy zewnętrzni:

- Gminy i związki gminne,
- Fundacja „Kraina mlekiem płynąca” i inne LGD,
- Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego,
- Starostwa powiatowe Łomży, Kolna, Myszynca, Ostrołęki
- Organizacje ponadregionalne (Euroregion Niemen, Pisa-Narew, Szlak Wodny im. Króla Stefana Batorego),
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej,
- Posłowie, senatorowie, radni wojewódzcy, powiatowi,

- Nieautochtoniczni mieszkańcy gminy,
- Ośrodki Doradztwa Rolniczego,
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Agencja Nieruchomości Rolnej
- Organizacje pozarządowe (NGO),
- Organizacje turystyczne
- Organizacje ponadnarodowe
- Gminy partnerskie
- Powiaty i województwa ościenne
- Fundacje, fundusze i inne zewnętrzne instytucje finansowe działające na terenie państw Unii Europejskiej

